PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CLARINETE *(VI)*

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

(CURSO 2019/20)

Adaptación por mor da situación do confinamento derivado do estado de alarma para a xestión da situación de crise sanitaria ocasionada polo COVID-19, publicado no *Real Decreto 463/2020, do 14 de marzo, BOE número 67, do 14 de marzo*, e realizada no marco da *Instrución do 27 de abril de 2020* da dirección xeral de Educación e Formación Profesional e Innovación Educativa

<table>
<tr><th colspan="11">1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN</th></tr>
<tr><th colspan="11">DISCIPLINA: CLARINETE (VI)</th></tr>
<tr><td>ESPECIALIDADE</td><td colspan="8">INTERPRETACIÓN</td><td>ITINERARIO</td><td>CLARINETE</td></tr>
<tr><td>CARÁCTER</td><td colspan="8">OBRIGATORIA</td><td>TIPO DE CLASE</td><td>INDIVIDUAL</td></tr>
<tr><td>DEPARTAMENTO</td><td colspan="8">VENTO MADEIRA</td><td>XEFE/A DE DPTO.</td><td>ISMAEL VAQUERO BAQUERO</td></tr>
<tr><td>CURSOS</td><td colspan="2">1º curso</td><td colspan="2">2º curso</td><td colspan="2">3º curso</td><td colspan="2">4º curso</td><td>COORDINADOR/A DA DISCIPLINA</td><td>MARTA SANCHO ANDRÉS</td></tr>
<tr><td>CUADRIMESTRES</td><td>I</td><td>II</td><td>III</td><td>IV</td><td>V</td><td>VI</td><td>VII</td><td>VIII</td><td>Horas de clase semanais:</td><td>1.5h.</td></tr>
<tr><td>ECTS/CUAD.</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>10</td><td>-</td><td>-</td><td>Observacións:</td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="2">DOCENTES:</td><td colspan="8">NOME E APELIDOS</td><td>EMAIL/TEL/WEB</td><td>TITORÍA</td></tr>
<tr><td colspan="8">Marta Sancho Andrés</td><td>msanchoclarinet@gmail.com</td><td>Mércores de 10:00 a 11:00 h.</td></tr>
</table>

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madureza creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxia principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	**T1** Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora. **T2** Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala axeitadamente. **T3** Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza. **T6** Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersoal. **T13** Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional. **T15** Traballar de xeito autónomo e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.

	T17 Contribuir coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xenerar valores significativos.
COMPETENCIAS XERAIS:	**X1** Coñecer os principios teóricos da música e ter desenvolvido axeitadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización do material musical. **X3** Producir e interpretar axeitadamente a notación gráfica de textos musicais. **X6** Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel axeitado ao seu eido principal de actividade. **X8** Aplicar os métodos de traballo máis axeitados para superar os retos que se lle presenten no terreo do estudio persoal e na práctica musical colectiva. **X11** Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan o dito repertorio e poder describilos de xeito claro e concreto. **X13** Coñecer os fundamentos da estrutura da linguaxe musical e saber aplicalos na práctica intepretativa, creativa, de investigación ou pedagóxica. **X21** Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos, tendo desenvolvido a capacidade de expresarse a traverso deles a partir de técnicas e recursos asimilados. **X24** Desenvolver capacidades para a autoformación ao longo da súa vida profesional.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	**EI1** Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando axeitadamente os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística. **EI2** Construir unha idea interpretativa coherente e propia. **EI4** Expresarse musicalmente co seu instrumento dun xeito fundamentado no coñecemento e dominio na técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas. **EI5** Comunicar como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor. **EI6** Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical. **EI10** Coñecer as implicacións escénicas que conleva a súa actividade profesional e ser quen de desenvolver as súas aplicacións prácticas.
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015, do 29 de outubro. Anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Interpretar un repertorio de obras de diferentes épocas e estilos de dificultade adecuada a este nivel	T1, T6, T13, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, EI1, EI2, EI4, EI5, EI10
2. Acadar autonomía para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc...	T1, T2, T3, T6, T13, T15, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6
3. Coñecer as convencións interpretativas de cada estilo e época	T1, T13, T17, X1, X3, X8, X11, X13, EI1, EI4, EI5, EI10

4. Adestrar a memoria.	T1, T3, T6, T13, T15, X1, X8, X21, X24, EI2, EI5
5. Coñecer e practicar os diferentes instrumentos da familia do clarinete ata o 14 de marzo de 2020.	T1, T3, T13, X1, X6, X8, X11, EI1, EI4
6. Adquirir hábitos de estudo correctos que permitan o desenvolvemento do sentido autocrítico, a capacidade de superación e a rendabilidade do tempo empregado.	T 1, T2, T3, T6, T13, T15, X1, X3, X8, X13, X21, X24; EI2, EI4, EI5, EI6

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Interpretación	1.1 Respiración, recursos e exercicios. 1.2 Sonoridade como base da interpretación. 1.3 Escalas, arpexios, exercicios diarios como base imprescindible para unha correcta interpretación. 1.4 Articulación (diferentes tipos de picados, ligados, acentos, combinación dos mesmos e traballo axeitado para os mesmos) 1.5 O fraseo. Aplicación das variedades de articulación e combinacións posibles de sonoridade. 1.6 Desenvolvemento de exercicios específicos a partir das dificultades ou necesidades atopadas nunha obra ou estudio. 1.7 Estudios de diferentes estilos. 1.8 Obras de diferentes estilos. 1.9 Interpretación en público (convencións e dificultades) 1.10 Autoaprendizaxe como parte principal da formación do intérprete. 1.11 Autoavaliación do método de traballo individual. 1.12 Preparación e realización de probas e audicións de forma autónoma. 1.13 Sesións de repaso ou apoio	2⊄ 9∧ 2⊄
2. Análise musical aplicada	2.1 Contextualización estilística e histórica do material a interpretar. 2.2 Análise formal aplicada. 2.3 Análise harmónica aplicada.	11∧
3. Estudio do repertorio con instrumento acompañante (ata o 14 de marzo de 2020).		Presenciais na disciplina de Repertorio con pianista acompañante
4. Estudio dos instrumentos afíns (ata o 14 de marzo de 2020).		4∧

5. Coñecemento dos principais compositores, escolas e tendencias da creación musical.		11∧
6. Desenvolvemento da memoria musical.	5.1 Memorización de exercicios técnicos. 5.2 Memorización de pasaxes musicais. 5.3 Memorización de obras breves.	11∧
7. Audición Pública: as audicións que se desenvolven durante o transcurso ordinario do cuadrimestre quedan anuladas.	6.1 Interpretación en público das obras e/ou estudos traballadas en clase e propostas polo profesorado.	3⊄
*Temas aos que se adicará unha sesión completa ⊄ *Temas aos que se adicará parte de cada unha das sesións ∧ O número de sesións correspondentes a este cuadrimestre serán, para cada alumna/o, as que correspondan ata o 14 de marzo do 2020 TOTAL SESIÓNS:		16

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
1. Actividades introdutorias 1.1 **Toma de contacto (presentación e recuperación de información).** Actividade de toma de contacto entre profesor e alumno. O profesor adicará as sesións a coñecer, preguntar e propor, así como a autoavaliar o proceso en función dos resultados.	1,5	0	1,5
2. Actividades de ensino aprendizaxe 2.1 **Recuperación de lagoas ou ideas erróneas.** Actividades de avaliación das capacidades adquiridas polo alumno ao longo da súa formación previa e do seu traballo individual. Propostas de métodos de traballo adicados a acadar novos obxectivos así como a mellorar os aspectos mal asimilados. 2.2 **Reforzamento e consolidación do traballo.** Actividade na que se traballará sobre competencias xa adquiridas para o reforzamento das mesmas e como paso previo ao salto posterior cualitativo e cuantitativo en cada un dos temas propostos. 2.3 **Elaboración e reelaboración da información.** Actividade de reflexión (conxunta na aula e posteriormente individual do alumno) e acción tanto no eido técnico como interpretativo. O alumno será guiado técnica e interpretativamente na aula en cada sesión, requeríndolle en sucesivas sesións a posta en práctica da reflexión, elaboración e reelaboración tanto de exercicios técnicos como interpretativos que o conduzan a unha maior autonomía na resolución de problemas no desenvolvemento do feito interpretativo.	18	63,5	81,5
3. Actividades de consolidación Realización de gravacións (audios/vídeos), tanto de obras como de estudos, a partir do 14 de marzo de 2020.	4,5	0	4,5
4. Práctica individual. Actividade individual do alumno na que practicará todos os contidos traballados en clase tratando de acadar os obxectivos descritos na programación.	0	195,5	195,5

5. Pescuda de información. Actividade de pescuda de información por parte do alumno na que complementará o coñecemento dos contidos a traballar investigando sobre os compositores, estilos, contextos históricos, discografía, bibliografía, etc das obras traballadas en clase.	0	5	5
6. Actividades complementarias e extra académicas **6.1 Clases de técnica.** Son voluntarias e o profesorado informará ao alumnado semanalmente do horario libre que poderá dedicar a este tipo de traballo. Todo o alumnado de clarinete do centro poderá participar nelas indistintamente do profesor que teña na clase individual. Esta actividade non modificará nin positiva nin negativamente a cualificación final de cada cuadrimestre. **6.2 Probas de lectura vista.** Celebraranse na última semana de cada mes excepto nos meses das audicións. Son voluntarias, pero o alumnado que se presente poderá subir a nota de cada cuadrimestre, coa media das acadadas nestas probas, ata un máximo de 0,5 puntos. **6.3 Probas e concursos do centro.** Recomendables. Non modificarán nin positiva nin negativamente a cualificación final de cada cuadrimestre. **6.4 Probas e concursos fora do centro.** Recomendables. Non modificarán nin positiva nin negativamente a cualificación final de cada cuadrimestre. **6.5 Cursos e masterclases con intérpretes de reputado prestixio**. Recomendables. Non modificarán nin positiva nin negativamente a cualificación final de cada cuadrimestre. **6.6 Participacións en posibles concertos organizados polo Conservatorio fora do centro**. Recomendables. Non modificarán nin positiva nin negativamente a cualificación final de cada cuadrimestre.	10	2	12
O número total de horas correspondentes a este cuadrimestre serán, para cada alumna/o, as que correspondan ata o 14 de marzo do 2020 TOTAL HORAS:			300

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	**CRITERIOS DE AVALIACIÓN**	**COMPETENCIAS AVALIADAS**	**PONDERACIÓN**
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Interpretación dos exercicios técnicos, estudos e obras propostos polo profesor en cada unha das clases ata o 14 de marzo de 2020.	1. Nivel técnico amosado nas clases. 2. Execución rítmica precisa e segura. 3. Calidade do son e afinación. 4. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 5. Fidelidade ao texto. 6. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 7. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 8. Capacidade de autocrítica. 9. Autonomía no traballo amosado. 10. Autonomía na proposición de exercicios para a superación de dificultades técnicas específicas.	Todas	100,00%

Gravacións (audios/vídeos) de obras remitidas telematicamente a partir do 14 de marzo de 2020.	1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Control da sonoridade. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade, utilización de recursos para manter a concentración e interpretación de memoria do repertorio.	Todas	+5,00% ao 100% da nota acadada na 1ª epígrafe
Gravacións (audios/vídeos) de estudos remitidas telematicamente a partir do 14 de marzo de 2020.	1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Control da sonoridade. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado.	Todas	+5,00% ao 100% da nota acadada na 1ª epígrafe
Probas de lectura a vista (voluntarias) realizadas ata o 14 de marzo de 2020.	1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Fluidez na lectura.	Todas	+5,00% ao 100% da nota acadada na 1ª epígrafe
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Audición pública. Interpretación de dous estudos e dúas obras de diferentes estilos	1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Calidade do son e afinación. Homoxeneidade, riqueza tímbrica e gradacións dinámicas. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilístico na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7.Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade no escenario, utilización de recursos escénicos e interpretación de memoria do repertorio.	Todas	100,00%

6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as 3 faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Gravacións (audios/vídeos) de dous estudos e dúas obras remitidas telemáticamente.	1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Control da sonoridade. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade, utilización de recursos para manter a concentración e interpretación de memoria do repertorio.	Todas	100,00%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Gravacións (audios/vídeos) de dous estudos e dúas obras remitidas telemáticamente.	1. Execución rítmica precisa e segura. 2. Control da sonoridade. 3. Fidelidade ao texto. 4. Interpretación correcta dos signos de articulación e expresión. 5. Coherencia e rigor estilística na interpretación. 6. Capacidade autocrítica. 7. Autonomía no traballo amosado. 8. Profesionalidade, utilización de recursos para manter a concentración e interpretación de memoria do repertorio.	Todas	100,00%

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Partindo do establecido polo Real Decreto 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei Xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, cumpriranse as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que a Consellería competente en materia de Educación estableza.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS	
***Estudos**	- Bitsch, M. 12 estudos de ritmo - Dubois, P.M. 12 estudos - Jettel, R. Estudos especiais, vol.1 - Jettel, R. Método de clarinete, vol.2 e 3 - Kovács, B. Homenaxes

	- Rubio, P. Caderno de estudos nº2 (Clarinete baixo) - Uhl, A. 48 estudos, vol.1 e 2
***Obras de repertorio**	**MÚSICA CONCERTANTE:** - Copland, A. Concerto - Hindemith, P. Concerto - Mozart, W.A. Concerto en La M, kv.622 - Navarro, O. Concerto nº2 - Rossini, G. Introdución, tema e variacións - Spohr, L. Concerto nº4 en Mi m - Tomasi, H. Concerto - Weber, C.M. Concerto nº2 en Mib M **MÚSICA DE CÁMARA:** - Arnold, M. Sonatina - Bassi, L. Fantasía sobre Rigoletto de G.Verdi - Berg, A. 4 pezas, op.5 - Brahms, J. Sonata nº2 en Fa m, op.120 - Debussy, C. Primeira rapsodia - Dubois, M. Sonatina - Ferrer, F. Sonata - Françaix, J. Tema con variacións - Kaliwoda, J.W. Morceau de salon - Reger, M. Sonata nº1, op.49 **CLARINETE SÓ** - Carter, E. GRA - Guinjoan, J. 3 pezas - Messiaen, O. O abismo dos paxaros - Orts, J.A. Soliloquio - Stockhausen, K. In Freundschaft **CLARINETE BAIXO** - Cole, K.R. Excursións, variacións sobre un tema de Paganini - Cuong, V. Naica - Semler-Collery, J. Légende et divertissement - Tower, Joan. Wings **REQUINTO** - Molter, J.M. Seis concertos - Navarro, O. Concerto nº3 (clarinete en Sib e Requinto) - Panizza, G. Bailable con variacións

***LIBROS**	- Bartolozzi, B.(1982). New Sounds for Woodwind. Oxford: Oxford University Press - Brymer, J. (1990). The Clarinet. London: Kanh & Averill - Garbarino, G.(1978). Metodo per clarinetto. Milano: Edizioni Suvini Zerboni - Gibson, O.L. (1998). Clarinet Acoustics. Bloomington: Indiana University Press - Hoeprich, E.(2008). The Clarinet. New Haven: Yale University Press - Jerez, S. (2010). El clarinete. Manual de mantenimiento y pequeñas reparaciones para músicos. Ávila: S.Jerez - Lawson, C. (1995). The Cambridge Companion to the clarinet. Cambridge: Cambridge University Press - Mazzeo, Rosario. (1990). The clarinet. Excellence and artistry. Medfield: Dorn Publications - Meloni, F. (2000). Il clarinetto. Varese: Zecchini Editore - Pastor, V. (2010). Clarinete: acústica, historia y práctica. Valencia: Rivera Editores - Rice, A. (1992). The Baroque Clarinet. Oxford: Clarendon Press - Rehfeldt, P. (1994). New directions for clarinet. Revised edition. Lanham: Scarecrow Press, Inc - Sparnaay, H. (2011). El clarinete bajo, una historia personal. Barcelona: Periferia Sheet Music - Weston, Pamela. (1971). Clarinet Virtuosi of the Past. Suffolk: Panda Press. - Weston, Pamela. (1977). More Clarinet Virtuosi of the Past. Suffolk: Panda Press - Weston, Pamela. (1989). Clarinet Virtuosi of Today. Hertfordshire: Egon Publishers

* O listado de obras e estudos ten carácter orientador e poderá variarse en función das necesidades pedagóxicas do alumnado.
* O nome de pila das escritoras e compositoras femininas reflíctese co nome de pila completo.
* O nome de pila dos escritores ou compositores masculinos reflíctese coa inicial do mesmo.